

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Redaktsiooni jõustumise kp:
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:
Avaldamismärge:

Vabariigi Valitsus
määrus
terviktekst
01.02.2009
31.03.2010

Saarjõe maastikukaitseala kaitse alla võtmine ja kaitse-eeskiri

Vastu võetud 17.08.2006 nr 187
[RT I 2006, 38, 288](#)
jõustumine 27.08.2006

Muudetud järgmise määrusega (vastuvõtmise aeg, number, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg):
19.01.2009 nr 13 ([RT I 2009, 7, 48](#)) 1.02.2009

Määrus kehtestatakse «[Looduskaitseaduse](#)» § 10 lõike 1 alusel.

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Saarjõe maastikukaitseala kaitse-eesmärk

(1) Saarjõe maastikukaitseala² (edaspidi *kaitseala*) võetakse kaitse alla:

1) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta I lisas nimetatud elupaigatüüpide – jõgede ja ojade (3260)³, sinihelmika koosluste (6410), lamminiitude (6450), allikate ja allikasoodede (7160), vanade loodusmetsade (9010*), vanade laialehiste metsade (9020*), rohunditerikaste kuusikute (9050), soostuvate ja soo-lehtmetsade (9080*) ning siirdesoo- ja rabametsade (91D0*) kaitseks;

2) nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ II lisas nimetatud kahe liigi, kes on ühtlasi II kategooria kaitsealused liigid, ning II lisas nimetatud võldase (*Cottus gobio*), kes on ühtlasi III kategooria kaitsealune liik, kaitseks;

3) nõukogu direktiivi 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta I lisas nimetatud liigi, kes on ühtlasi I kategooria kaitsealune liik, ja I lisas nimetatud liigi, kes on ühtlasi II kategooria kaitsealune liik, elupaikade kaitseks.

(2) Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele neljaks sihtkaitsevööndiks ja kolmeks piiranguvööndiks.

(3) Kaitsealal tuleb arvestada «Looduskaitseaduses» sätestatud piiranguid käesolevas määruses sätestatud erisustega.

§ 2. Kaitseala asukoht

(1) Kaitseala asub Järva maakonnas Türi vallas Rassi külas, Pärnu maakonnas Vändra vallas Kaansoo külas ja Viljandi maakonnas Suure-Jaani vallas Kootsi külas.

(2) Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on esitatud kaardil määruse lisas⁴.

§ 3. Kaitseala valitseja

Kaitseala valitsejad on Keskkonnaamet.
[[RT I 2009, 7, 48](#)– jõust. 1.02.2009]

2. peatükk KAITSEALA KAITSEKORD

§ 4. Lubatud tegevus

(1) Inimestel on lubatud viibida, pidada jahti ja püüda kala kogu kaitsealal, välja arvatud käesoleva määrusega sätestatud juhtudel sihtkaitsevööndis.

(2) Füüsilise isiku või eraõigusliku juriidilise isiku omandis oleval kinnisasjal viibimine on lubatud, arvestades «Asjaõiguseaduses» ja «Looduskaitseaduses» sätestatud.

(3) Kaitsealal on lubatud rahvaürituste korraldamine. Rohkem kui 50 osalejaga rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades on lubatud üksnes kaitseala valitseja nõusolekul.

(4) Telkimine ja lõkke tegemine kaitsealal on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul selleks ettevalmistatud ja tähistatud paikades. Telkimine ja lõkke tegemine õuemaal on lubatud omaniku loal.

(5) Kaitseala teedel on lubatud sõidukiga sõitmine ning veealal mootorita ujuvvahendiga sõitmine. Sõidukiga sõitmine väljaspool teid, mootoriga ujuvvahendiga sõitmine ja maastikusõidukiga sõitmine on lubatud järelevalve- ja päästetöödel, käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud töödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel, kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses, õuemaal omaniku loal, liinirajatiste hooldamiseks tehtavatel töödel ning piiranguvööndis maatulundusmaal metsamajandustöödel või põllumajandustöödel.

§ 5. Keelatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekuta on kaitsealal keelatud:

- 1) muuta katastriüksuste kõlvikute piire ja sihtotstarvet;
- 2) koostada maakorralduskava ja teostada maakorraldustoiminguid;
- 3) väljastada metsamajandamiskava;
- 4) kehtestada detailplaneeringut ja üldplaneeringut;
- 5) anda nõusolekut väikeehitise, sealhulgas lautri või paadisilla ehitamiseks;
- 6) anda projekteerimistingimusi;
- 7) anda ehitusluba.

§ 6. Tegevuse kooskõlastamine

(1) Kaitseala valitseja ei kooskõlasta tegevust, mis kaitse-eeskirja kohaselt vajab kaitseala valitseja nõusolekut, kui see võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

(2) Kui tegevust ei ole kaitseala valitsejaga kooskõlastatud või tegevuses ei ole arvestatud kaitseala valitseja kirjalikult seatud tingimusi, mille täitmisel tegevus ei kahjusta kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit, ei teki isikul, kelle huvides nimetatud tegevus on, vastavalt «Haldusmenefluse seadusele» õiguspärast ootust sellise tegevuse õiguspärasuse osas.

(3) Keskkonnaministeeriumil või Keskkonnaametil on keskkonnamõju hindamise järelevalvajana õigus määrata kaitseala kaitseks keskkonnanõudeid, kui kavandatav tegevus võib kahjustada kaitseala kaitse-eesmärgi saavutamist või seisundit.

[RT I 2009, 7, 48– jõust. 1.02.2009]

3. peatükk SIHTKAITSEVÖÖND

§ 7. Sihtkaitsevööndi määratlus

(1) Kaitseala sihtkaitsevöönd on kaitseala maa- või veeala seal väljakujunenud või kujundatavate looduslike koosluste säilitamiseks.

(2) Kaitsealal on neli sihtkaitsevööndit:

- 1) Tagametsa sihtkaitsevöönd;
- 2) Pärassaare-Nõmmitsa sihtkaitsevöönd;
- 3) Vanapagana sihtkaitsevöönd;
- 4) Karulaane sihtkaitsevöönd.

§ 8. Sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk

(1) Tagametsa sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on vanade metsakoosluste, poollooduslike koosluste ja maastiku kaitse.

(2) Pärassaare-Nõmmitsa ja Vanapagana sihtkaitsevööndite kaitse-eesmärk on vanade loodusmetsade ja kaitsealuse liigi elupaiga kaitse.

(3) Karulaane sihtkaitsevööndi kaitse-eesmärk on allikasoo- ning siirdesoo- ja rabametsade kaitse.

§ 9. Lubatud tegevus

Kaitseala valitseja nõusolekul on sihtkaitsevööndis lubatud:

- 1) olemasoleva maaparandussüsteemi hoiutööd maaparandussüsteemi väljaspool sihtkaitsevööndit asuvate osade toimimise tagamiseks;
- 2) veerežiimi taastamine;
- 3) koosluste kujundamine vastavalt kaitse-eesmärgile;
- 4) kaitsealuste liikide elutingimuste säilitamiseks ja poollooduslike koosluste ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik tegevus;
- 5) tee, tehnovõrgu rajatise ja tootmisotstarbeta ehitise püstitamine kaitsealal paikneva kinnistu või kaitseala tarbeks ja olemasolevate ehitiste hooldustööd.

§ 10. Keelatud tegevus

Sihtkaitsevööndis on keelatud:

- 1) majandustegevus;
- 2) loodusvarade kasutamine;
- 3) metsa kõrvalsaaduste varumine, välja arvatud marjade, seente ja puude seemnete korjamine;
- 4) inimeste viibimine Pärassaare-Nõmmitsa sihtkaitsevööndis 1. veebruarist 30. maini ja Vanapagana sihtkaitsevööndis 15. märtsist 31. augustini, välja arvatud liikumine teel, järelevalve- ja päästetöödel, kaitseala valitsemisega seotud töödel ning kaitseala valitseja nõusolekul teostatavas teadustegevuses.

§ 11. Vajalik tegevus

Tagametsa sihtkaitsevööndis on poollooduslike koosluste esinemisaladel nende ilme ja liigikoosseisu säilimise tagamiseks vajalik niitmine või loomade karjatamine ning puu- ja põõsarinde kujundamine.

4. peatükk PIIRANGUVÖÖND

§ 12. Piiranguvööndi määratlus

- (1) Kaitseala piiranguvöönd on kaitseala osa, mis ei kuulu sihtkaitsevööndisse.
- (2) Kaitsealal on kolm piiranguvööndit:
 - 1) Tõrvaaugu piiranguvöönd;
 - 2) Pärassaare-Nõmmitsa piiranguvöönd;
 - 3) Saarjõe piiranguvöönd.

§ 13. Piiranguvööndi kaitse-eesmärk

- (1) Tõrvaaugu piiranguvööndi kaitse-eesmärk on kuuse genofondi ja maastiku kaitse.
- (2) Pärassaare-Nõmmitsa piiranguvööndi kaitse-eesmärk on kaitsealuse liigi elupaiga kaitse.
- (3) Saarjõe piiranguvööndi kaitse-eesmärk on poollooduslike koosluste, loodusliku jõe ja maastiku kaitse.

§ 14. Lubatud tegevus

- (1) Piiranguvööndis on lubatud:
 - 1) majandustegevus;
 - 2) puhtpuistute kujundamine;
 - 3) Saarjõe piiranguvööndis ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine kaugemale kui 50 meetrit Saarjõe tavalisest veepiirist.
- (2) Pärassaare-Nõmmitsa ja Tõrvaaugu piiranguvööndites on ehitise, kaasa arvatud ajutise ehitise püstitamine lubatud ainult kaitseala valitseja nõusolekul.

§ 15. Keelatud tegevus

Piiranguvööndis on keelatud:

- 1) uue maaparandussüsteemi rajamine;
- 2) veekogude veetaseme ja kaldajoone muutmine ning uute veekogude rajamine;
- 3) maavarade kaevandamine;
- 4) energiapuistute rajamine;
- 5) Pärassaare-Nõmmitsa piiranguvööndis uuendusraie, välja arvatud lageraie langi pindalaga kuni 1 hektar ja laiusega kuni 30 meetrit ning turberaie langi pindalaga kuni 2 hektarit (piiranguvööndi üle 60 aasta vanuse

metsa osakaal ei tohi jääda väiksemaks kui 50% ning raielankide vahele tuleb jätta üle 40 aasta vanust puistut vähemalt 100 m laiuste ribadena);

6) Saarjõe ja Tõrvaaugu piiranguvööndites uuendusraie, välja arvatud lageraie langi pindalaga kuni 1 hektar ja laiusega kuni 30 meetrit ning turberaie langi pindalaga kuni 2 hektarit;

7) biotsiidi ja taimekaitsevahendi kasutamine, välja arvatud õue- ja põllumaal.

§ 16. Vajalik tegevus

Pärassaare-Nõmmitsa ja Saarjõe piiranguvööndites on poollooduslike koosluste esinemisaladel nende ilme ja liigikoosseisu tagamiseks vajalik niitmine või loomade karjatamine ning puu- ja põõsarinde kujundamine.

¹Nõukogu direktiiv 92/43/EMÜ looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta (EÜT L 206, 22.07.1992, lk 7–50; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 305, 8.11.1997, lk 42–65; L 236, 23.09.2003, lk 667–702; L 284, 31.10.2003, lk 1–53) ja nõukogu direktiiv 79/409/EMÜ loodusliku linnustiku kaitse kohta (EÜT L 103, 25.04.1979, lk 1–18; L 291, 19.11.1979, lk 111; L 319, 7.11.1981, lk 3–15; L 233, 30.08.1985, lk 33–41; L 302, 15.11.1985, lk 218; L 100, 16.04.1986, lk 22–25; L 115, 8.05.1991, lk 41–55; L 164, 30.06.1994, lk 9–14; C 241, 29.08.1994, lk 175; L 223, 13.08.1997, lk 9–17; L 236, 23.09.2003, lk 667–702).

²Tulenevalt Vabariigi Valitsuse 5. augusti 2004. a korralduse nr 615-k «Euroopa Komisjonile esitav Natura 2000 võrgustiku alade nimekiri» lisa 1 punkti 2 alapunktist 361 hõlmab kaitseala Saarjõe loodusala, kus tegevuse kavandamisel tuleb hinnata selle mõju loodusala kaitse-eesmärkidele, arvestades Natura 2000 võrgustiku alade suhtes kehtivaid erisusi.

³Sulgudes on siin ja edaspidi kaitstava elupaigatüübi koodinumber vastavalt nõukogu direktiivi 92/43/EMÜ I lisale. Tärniga (*) on tähistatud esmatähtsad elupaigatüübid.

⁴Kaitseala välispiir ja vööndite piirid on märgitud määruse lisas esitatud kaardil Eesti põhikaardi (mõõtkava 1:10 000) alusel, kasutades maakatastri andmeid seisuga november 2005. a. Ala kaardiga saab tutvuda Keskkonnaametis, Keskkonnaministeeriumis, Keskkonnaministeeriumi Info- ja Tehnokeskuses ning Maa-ameti veebilehel maainfosüsteemis (www.maaamet.ee).
[RT I 2009, 7, 48– jõust. 1.02.2009]

Saarjõe maastikukaitseala